

nostrorum. Et nunc assue re monibus
ab aquilone in multitudinem fortitudi-
nis sue: cuius multitudo obturavit tor-
rentes et equi eorum cooperuerunt valles.
Dixit se intendit fines meos: et iuue-
nes meos occidit gladio: infantes
meos daret in predam: et virgines in ca-
pitivitate. Dominus autem omnipotens
vocavit eum: et tradidit eum in manus
femine: et occidit eum. Non enim cecidit
potens eorum a iuvenibus: nec filij eorum
pulerunt eum nec egredi gigantes impo-
suerunt se illi: sed iudith filia merari in
specie faciei sue dissolvit eum. Et cum se
vestimenta viduavit: et induit se vesti-
menta leticie in refectione filiorum israel.
Unxit faciem suam unguento: colligavit
cincinnos suos mitra ad decipiendum
illum. Sandalia eius rapuerunt oculos eius:
pulchritudo eius captiva fecit animam
eius: amputavit pugione cervicem eius.
Mortuerunt post constantiam eius: et medi-
audacia eius. Tunc ululaverunt castra
assiriorum quando apparuerunt humiles
mei: arescentes in siti. Filij puellarum
compunxerunt eos: et sicut pueros fugi-
entes occiderunt eos: perierunt in plio
a facie domini dei mei: ymum cantemus
domino: ymum novum cantemus
deo nostro. Adonai domine magnus es tu
et preclarus in virtute: et quem superare
nemo potest. Tibi serviat omnis creatu-
ra tua: quia dixisti et facta sunt: et non est qui
resistat voci tue. Montes a fundamen-
tis movebunt cum aquis: petre sicut
cera liquecent ante faciem tuam. Qui au-
tem timeant te magis erunt apud te per
omnia. Beati in surgenti super gentes
meas. Dominus autem dissipavit vindicavit
in eis: die iudith visitabit illos. Dabit enim ignem et venies in carnes

eorum: ut urantur et sentiant usque in
sempiternum. Et factum est post hec: omnis
populus post victoriam venit in iheru-
salem adorare domum: et mox ut purifi-
cati sunt obdormierunt omnes: olotauri
et vota et repromissiones suas. Por-
ro iudith universa vasa bellica holo-
fernis que dedit illi ipsius: et canopeum
quod ipsa sustulerat posuit in anathema
oblivionis. Erat autem populus iocundus
secundum faciem sanctorum: et per tres menses
gaudium huius victorie celebratum est
cum iudith. Post dies autem illos unus-
quisque rediit in suam: et iudith magnifi-
cata est in bethulia: et clarior erat uni-
verse terre israel. Erat etiam virtus rasti-
tatis adiuncta: ita ut non cognosceret
vicini omnibus diebus vite sue: et quo
defundus est manasses vir eius. Erat
autem diebus festis: pedes autem magna
gloria. Mansit autem in domo viri sui
annos centumquingentos: et dimisit abram
suam liberam: et defuncta est ac sepul-
ta cum viro suo in bethulia: virumque il-
lam omnis populus diebus septem. In
omni autem spatio vite eius non fuit qui
perturbaret israel: et post mortem eius
annis multis. Dies autem victorie huius
festivitatis: ab hebreis in numero
sanctorum dierum accipitur: et colitur
a iudeis et illo tempore usque in presentem diem.
**Explicit liber iudith. Incipit pro-
logus ulibrum hester.** **Q**uoniam domi-
nus in libro hester variis trans-
lationibus: laboribus constat esse vi-
dendum: quare ego de archivio
hebreorum relevans verbum
et verbo expressus translati. Quod librum
editio vulgata laciniolis hinc inde
verborum finibus trahit: addens ea que
ex tempore dici poterant: et audiri: sicut
solum est scolariis disciplinis sumptum

themate recogitare: quibus verbis vi-
ditur qui iniuriam passus est: vel ille
qui iniuriam fecit. Vos autem o paula et
eustochium quoniam et bibliotecas
hebreorum studuistis intrare: et interpre-
tum certamina comprobastis: tene-
res hester hebraicum librum per singula
verba nostram translationem aspiciet:
ut possitis agnoscere me nichil etiam
augmentasse addendo: sed fidei testi-
monio simpliciter sicut in hebreo ha-
beatur. Historia hebraicam latine lin-
gue tradidisse. Nec affectam laudes
hominum nec vituperationes repave-
mus: deo enim placere curantes minas
hominum penitus non timeamus: quoniam
deus dissipat ossa eorum qui hominibus
placere desiderant: sed secundum apostolum
qui eiusmodi sunt sicut cristi esse non
possunt. Quod in libro hester alpha-
betum ex minis usque ad theta litteram
fecimus: diversis in locis: volentes scilicet
septuaginta interpretum ordine per hoc in-
sinuare studioso lectori. Nos enim
iuxta morem hebraicum ordinem persequi
etiam in septuaginta editione maluimus.
Explicit prologus. Incipit liber hester. **I**n
diebus assueri qui regnavit ab india
usque ethiopia supradicti septem
provincias: quando sedet in solio re-
gni sui: susa civitas regni eius recordi-
um fuit. Tercio igitur anno imperii sui
fecerat grande convivium iundis prin-
cipibus: et pueris suis fortissimis per-
sorum: et medorum: indiarum et persarum pro-
vinciarum coram se: ut ostenderet di-
vicias glorie regni sui ac magnitudi-
nem: atque iactantiam potentie sue multo
tempore: centum videlicet et octoginta
diebus. Cum impleretur dies convivii:
inivitavit omne populum qui inveniuntur
in susa a maximo usque ad minimum:

et iussit septem diebus convivium prepa-
rari in vestibulo orti et nemoris: quod
regio cultu et manu consummata erat. Et
pendebant ex omni parte toria aerei co-
loris et carbassini ac iacindini: susten-
tata fumibus bislinis atque purpureis:
qui ebullientis circulis inferti erant et co-
lumnis marmoreis fulgebantur. Le-
duli quoque aurei et argentei: supradicti
um smaragdino: et pario strati lapi-
de dispositi erant: quod mira varietate
pictura decorabatur. Bibeant autem qui
inivitati erant: aureis poculis: et alijs
atque alijs vasibus sibi inferebantur. Vi-
num quoque ut magnificentia regia di-
gnum erat habundans et precipui po-
nebatur: nec erat qui nolentes cogere
ad bibendum: sed sic regis staretur prepo-
nens mentis singulos de principibus
suis: ut sumeret unusquisque quod vellet.
Vasthi quoque regina fecit convivium femi-
narum in palatio ubi rex assuebat ma-
nere consueverat. Itaque die septimo cum
rex esset hilarior et post nimiam potio-
nem incaluisse merore: precepit maumam
et bazatha et arbona et bagatha et
abgatha et zarath et tarchas septem
eunuchis qui in conspectu eius ministra-
bant: ut introducerent vasthi reginam
coram rege: posito super caput eius diade-
mate: ut ostenderet cunctis populo et prin-
cipibus eius pulchritudinem. Erat enim
pulchra valde. Que removit et ad regis
inpectum quod per eunuchos manda-
verat venire contempsit. Unde iratus
rex et nimio furore succensus: interroga-
vit sapientes qui ex more regio semp-
er adhererant et illorum faceret cuncta con-
silio: scientium leges ac iura maiorum:
erant autem primi et primi charfena et
zethar et admatha et tharlis et maref
et marfana et manucha septem duces